

Avalent>Teie õigused>Kuriteoohvrid>Hüvitamine>Juhul kui minu nõuet menetletakse nõude esitamise riigis
Juhul kui minu nõuet menetletakse nõude esitamise riigis

Ungari

Milliste kuriteoliikide korral on mul õigus hüvitist saada?

Tahtliku isikuvastase vägivallakuriteo korral.

Milliste vigastuste korral on mul õigus hüvitist saada?

(Füüsiliste või vaimsete) kahjustuste korral, mille paranemiseks kulub üle kaheksa päeva.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen kuriteo tagajärjel surnud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad hüvitist saada?

Jah. Lisaks ohvrile võivad hüvitist saada ohvri ülenejad või alanejad sugulased, lapsendanud vanemad või kasuvanemad, lapsendatud lapsed või kasulapsed, abikaasa või registreeritud partner, kui nad kuulusid kuriteo toimepanemise ajal ohvriga samasse leibkonda, samuti ohvri ülalpeetavad.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen ellu jäänud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad sellisel juhul hüvitist saada?

Jah, ohvri surm ei ole ülalpeetavate või muude hüvitist saama õigustatud isikute hüvitise saamise eeldus.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma ei ole ELi liikmesriigi kodanik?

Jah, kui viibite ELis seaduslikult või olete inimkaubanduse ohver.

Kas ma saan nõuda riigilt hüvitist, kui ma elan siin või kui ma olen sellest riigist pärit (see on mu elukohariik või kodakondsusjärgne riik), isegi kui kuritegu pandi toime teises ELi riigis? Kas mul on võimalik seda teha siin, selle asemel, et nõuda hüvitist riigis, kus kuritegu toime pandi? Kui on, siis millistel tingimustel?

Hüvitist võib nõuda ainult Ungari territooriumil toime pandud kuritegude eest. Kui kuritegu toimus mõnes muus riigis, võite esitada hüvitistaotluse Ungaris. Sellisel juhul edastavad Ungari ametiasutused taotluse liikmesriigile, kus kuritegu toime pandi.

Kas ma pean selleks, et hüvitist saada, teatama kuriteost kõigepealt politseile?

Jah, hüvitise saamise tingimus on, et toimepandud teo suhtes on algatatud kriminaalmenetlus.

Kas ma pean enne hüvitise nõude esitamist ära ootama politsei uurimise või kriminaalmenetluse tulemusi?

Ei, hüvitist võib nõuda kohe pärast kriminaalmenetluse algatamist.

Kas ma pean kõigepealt nõudma hüvitist kuriteo toimepanijalt, juhul kui tema isik on tuvastatud?

Ei.

Kas mul on õigus hüvitisele ka juhul, kui kuriteo toimepanija ei ole tuvastatud või teda ei ole süüdi mõistetud? Kui on, siis millised tõendid pean ma oma nõude toetuseks esitama?

Jah, sellise nõude võib esitada. Sellisel juhul tuleb tõendada kahju suurust, kahju ja teo põhjuslikku seost ja hüvitise saamise vajadust.

Kas hüvitise taotlemiseks on ette nähtud kindel tähtaeg?

Hüvitist tuleb nõuda kolme kuu jooksul pärast kuriteo toimepanemist. Nõue aegub viie aasta pärast kuriteo toimepanemisest.

Missuguse kahju ja missuguste kulude katmiseks on võimalik hüvitist saada?

Hüvitisega kaetakse näiteks:

a) kuriteoohvrile tekitatud

varaline (mittepsühholoogiline) kahju:

vigastuste ravikulud (ravi – ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi);

vigastustest tulenevad erivajadused või -kulud (hooldus- ja abiteenused, ajutine ja pidev ravi, pikendatud füsioteraapiline ravi, eluaseme kohandamine, spetsiaalsed abivahendid jne);

püsivad vigastused (nt invaliidsus või püsiv puue);

ravi ajal ja pärast seda saamata jäänud sissetulek (sealhulgas sissetuleku kaotus ja elatise teenimise võime kaotus või elatusvahendite vähenemine jne); võimaluste kaotus;

kulud, mis on seotud kahju põhjustanud juhtumi kohtuliku menetlemisega (näiteks õigusabi- või kohtukulud);

varastatud või kahjustatud isiklik vara;

muu;

psühholoogiline (moraalne) kahju:

ohvri valu ja kannatused;

b) hüvitist saama õigustatud isikutele või ohvri sugulastele tekitatud

varaline (mittepsühholoogiline) kahju:

matusekulud;

ravikulud (nt perekonnaliikme ravi, ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi);

elatise või võimaluste kaotus;

psühholoogiline kahju:

sugulaste või hüvitist saama õigustatud isikute valu ja kannatused / ohvri surma korral hüvitist ellujäänutele.

Kas hüvitist makstakse ühekordse summana või igakuiste maksetena?

Hüvitist võib nõuda ühekordse summa või igakuise toetusena.

Kuidas võivad minu käitumine seoses asjaomase kuriteoga, minu karistusregistri andmed või minu suutmatuse menetluse käigus koostööd teha, mõjutada mu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Riiklikku hüvitist ei maksta, kui lõpliku kohtuotsusega on tuvastatud, et ohvri käitumine aitas kuriteole kaasa või põhjustas kuriteo või et kahju põhjustas õigusvastane käitumine. Hüvitiseta jätmise põhjused on ka ütluste andmisest keeldumine, koostöökohustuse täitmata jätmine ja tsiviilhagi pole esitatud.

Kuidas võib minu varaline seisund mõjutada mu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Hüvitist on õigus saada ainult vähekindlustatud ohvritel. Ohver on vähekindlustatud, kui tema igakuine netosissetulek (samasse leibkonda kuuluvate inimeste puhul sissetulek inimese kohta) ei ületa (nt 2018. aastal) 226 328 forintit või kui ta saab muid seadusega ettenähtud toetusi. Terrorikuritegude ohvrite puhul sissetulekut ei arvestata.

Kas on veel teisi kriteeriumeid, mis võivad mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Ei.

Kuidas hüvitist arvestatakse?

Hüvitissumma ei tohi ületada 15-kordset põhisummat (113 164 forintit), mis 2018. aastal võrdus 1 697 460 forintiga. Ühekordse hüvitise suurus on 100% kahjust, mis ei ületa viiekordset põhisummat; viiekordne põhisumma pluss 75% viiekordset põhisummat ületavast osast, kui kahju suurus on viie- kuni kümnekordne põhisumma, ja 8,75kordne põhisumma pluss 50% kümnekordset põhisummat ületavast osast, kui kahju ületab kümnekordset põhisummat. Igakuise hüvitise suurus on 75% tõendatud saamata jäänud tulust, kui ohver on alla 18aastane või sõltub teiste abist, ja 50% tõendatud saamata jäänud tulust, kui ohver ei sõltu teiste abist.

Kas on olemas minimaalne/maksimaalne hüvitissumma?

Miinumsummat kehtestatud ei ole. Hüvitissumma ei tohi ületada 15-kordset põhisummat (113 164 forintit), mis 2018. aastal võrdus 1 697 460 forintiga. Igakuise hüvitise maksimumsumma on põhisumma, mis oli 2018. aastal 113 164 forintit.

Kas ma pean märkima nõudevormile konkreetse summa? Kui pean, siis kust saada juhiseid selle arvestamise või muude aspektide kohta?

Kas ametiasutuse/organi makstavast hüvitisest arvestatakse maha hüvitis, mille olen oma kaotuse tõttu saanud muudest allikatest (tööandja kindlustusskeemist või erakindlustusskeemist)?

Nõudes tuleb ära märkida kahju suurus. Muudest allikatest saadud summad tuleb hüvitissummast maha arvata.

Kas mul on võimalik saada hüvitise ettemakset? Kui on, siis millistel tingimustel?

Riik hüvitab tõendatud kahjusumma, isegi kui seda on võimalik sisse nõuda muust allikast. Kui kahju nõutakse hiljem sisse muust allikast, tuleb ettemakse tagastada.

Kas mul on võimalik saada pärast põhiotsuse langetamist täiendavat või lisahüvitist (asjaolude muutumise või tervise halvenemise jms tõttu)?

Ei. Hüvitist on võimalik saada ainult korra.

Millised tõendavad dokumendid pean ma oma nõudele lisama?

Kriminaalmenetluse algatamise kinnitus, kui see on kättesaadav (politseilt, kohtult, prokuratuurilt)

Vähekindlustatust tõendavad dokumendid (samasse leibkonda kuuluvate isikute sissetulekute tõendid)

Kuriteo tõttu kantud kahju suurus tõendavad dokumendid

Kas nõude kättetoimetamise ja menetlemise eest tuleb maksta haldus- või muid tasusid?

Ei, hüvitistaotluse esitamine on lõivuvaba.

Milline asutus teeb hüvitisnõude kohta otsuse (riigisisese juhtumi korral)?

Budapesti linnavalitsuse või komitaatide piirkondlike valitsusasutuste) ohvriabitalitused

Kuhu tuleb hüvitisnõue saata (riigisisese juhtumi korral)?

Hüvitistaotluse võib esitada piirkondlikule asutusele (abistav ametiasutus) või otse otsuseid tegevale ametiasutusele (Budapesti linnavalitsus või komitaatide piirkondlikud valitsusasutused).

Kas ma pean tulema isiklikult kohale, kui toimub menetlus ja/või minu nõude kohta tehakse otsus?

Ei.

Kui kaua (ligikaudu) võtab aega ametiasutuselt hüvitisnõude kohta otsuse saamine?

Nõuete menetlemise tähtaeg on kuni 60 päeva.

Kui ma ei ole ametiasutuse otsusega rahul, siis kuidas saan ma selle vaidlustada?

Esimese instantsi otsuse saab edasi kaevata ja teise instantsi asutusena menetleb kaebust justiitsministeerium. Justiitsministeeriumi poolt teise instantsina tehtud otsuse suhtes saab algatada halduskohtumenetluse.

Kust leida vajalikke vorme ja muud teavet nõude esitamise kohta?

<http://igazsaguyiinformaciok.kormany.hu/aldozatsegito-szolgalat>

Kas abi saamiseks on olemas spetsiaalne abitelefoni või veebisait?

Õöpäev läbi ohvriabitelefoni (*Áldozatsegítő Vonal*): 06-80-225-225 ungari ja inglise keeles.

Kas mul on võimalik saada nõude koostamiseks õigusabi (juristi abi)?

Jah, vastavalt Ungari 2003. aasta seadusele LXXX tasuta õigusabi kohta.

Kas on olemas ohvriabiorganisatsioonid, kes mind hüvitise nõutamisel abistaksid?

Oma huve aitavad Teil kaitsta ohvriabitalitused, kus ohvriabitoetajad osutavad huvitatud isikutele praktilist abi (nt aitavad täita taotlusi, annavad teavet).

Ohvrid võivad pöörduda ka kodanikuühiskonna organisatsioonide poole (nt ohvriabiorganisatsioon *Fehérgyűrű*, baptistlik abiorganisatsioon *Baptista Szeretetszolgálat* jne).

Viimati uuendatud: 11/03/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.